



SENDİKA

15 GÜNDE BİR ÇIKAR FİKİR VE SANAT GAZETESİ

Sayın Av. Nebil Varuy
Vakıflar han kat:1
Sirkeci/İstanbul

10 Mart 1967

Yıl: 1, Sayı: 14

Fiatı: 25 Krş.



N. Varuy
tarafından
TÜSTAV'a
bağışlanmıştır

Başyazarı

« Tövbekâr Komünist »

ÖMER TAŞDEMİR

DİSK kurulmadan önce bu sütunlarda Türk-İş'in tutumunu yermiş, her geçen gün biraz daha Türk işçisinden uzaklaştıklarını, işçiyi sömürenlerin yanında işçiye cephe aldıklarını, tüm işçi hareketlerindeki oluşumları birbir ortaya koyarak anlatmış ve Türk-İş yöneticilerini ikaz etmiştik. Bu günlerde bizimle birlikte Türk-İş'in korkunç zihniyetini gören tüm sendikalar ve işçiden yana aydınlar, onları doğru yola davet etmişlerdi. Fakat bütün bu ikazlarımız koltuk ve kişisel çıkar peşinde olan bu beylere tesir etmemiş bildikleri yoldan şaşmamışlardı. Nihayet yine bu sütunlarda Türk-İş'in bunalım işçiyi sıçarsa o zaman Türk-İş'in sonu demektir demistik.

Bu gün dediğimiz olmuş; bu bunalım işçiye sıçarmış ve neticede Türk işçisi DİSK'i kurarak bu vurdum duymaz, çıkarıcı kişilerden yakasını kurtarmış, onları ihanetleri ile başbaşa bırakmıştır.

İşçilerin kişiliklerini kurtaran bu asil hareketleri Türk-İş yöneticilerini şaşkına çevirmiş; sömürü kaynaklarını kaybeden bir komprador telâşi içinde cinnet getiriyor, sara nöbetleri içinde herkesi iftira ve çamur yağmuruna tutuyorlar.

DİSK'i kuranlar bir kara kitap çıkarmışlar. Bu kitapta, Türk-İş'ten niçin ayrılmak ve DİSK'te birleşmek kaçınılmaz olmuştur; sorusunun cevabını, Türk-İş'in bütün ihanetlerini ve sikalarla ortaya koyarak veriyorlar. Bu ithamlara Türk-İş (yalan söylüyorlar, bu sayılan ihanetleri yapmadık) diye kendilerini müdafaa ederek cevap vermeleri gerekirdi değil mi? Oysaki, Türk-İş bunların yalan olduğunu söyleyememişken TÜRK-İŞ ÇIKMAZI adlı kitapta: (274 sayılı kanunla yasaklanmasına rağmen Türk-İş Amerikan Devlet bakanlığının resmi organı olan AİD den yardım almış ve Amerikan casus teşkilâtına mensup

(Devamı Sayfa 2 de)

DİSK TÜRK-İŞ'İ HIZAYA GETİRİYOR

«Bu davranış içinde, hızlı kalkınma, mutlu yarınlar bir tarafa, bugünkü kuşak ve onların çocukları ekmek dahi bulamayacak duruma geleceklerdir» sözünüze, çıkarı bozulan, yada goeunan birisi çıkararak, sefaletin felsefesini yapıyor derse; siz o zaman komünist mi olursunuz bay genel sekreter?

Mithat YABAN

Türk işçilerini temsil etme yeteneğini yitiren, Türk — İş, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) nun kuruluşu ve gerçek işçi sendikalarının bu kuruluşta toplanmaya başlamasıyla, se neler süren uykusundan uyanmış hissi yaratmak ve işçilere şirin görünmek hevesiyle, nazik yerleri ne nişadır sürülmüşçesine etrafa saldırmaktadır.

DİSK hakkındaki çirkin suçlamalarına gereken cevaplar verilmiş olup, esas yargı unsuru olan kamu oyuuna sunulmuştur. Son ve gerçek karar kamu oyu ve recettir. Dikkatimizi çeken bir husus ise; Türk-İş genel sekreterinin beyanatı ve Türk-İş'in son zamlarla ilgili açıklaması ile Türk-İş yöneticilerinin çelişkin tutumlarıdır. Bu nasıl bir anlayış ki işçi yararına olma-

diğini belirttikleri kanunlara oy verenlerle beraber çalışırlar yada bu oy verenler halâ oradan istifa etmezler.

Beyanatlar, patlatılan son günlerdeki bazımaddelere ya pılan zamların, yerinde olup olmadıklarının tartışmasını yapacak değiliz. Ancak bu zamların geçim sıkıntısı çeken işçilerle dar gelirlilerin, zaten açık olan bütçele-

(Sonu S. 4 de)

ÇELİK-İŞ SENDİKASI ALEYHİNE 480 BİN LİRALIK DAVA AÇILDI

Bundan bir süre önce Maden-İş sendikasına kayıtlı bulunan üyelerin, kendilerinin haberi olmadan imzalarının taklit edildiği gerekçesi ile Karabük İş mahkemesine müracaatları nazarı itibare alınmadan Toplu sözleşme yetkisi Çelik-İş'e verilmişti.

Yetkiden sonra Maden-İş sendikası tarafından yapılan itirazın neticesi olarak teşekkül eden bilirkişi, dosyaları incelemiş ve aşağıdaki kararı vermiştir. Bu ibret levhası bütün işçilerin dikkatine sunulur.

BİLİRKİŞİ RAPORU NETİCE

1 — Sahte giriş beyannamesi doldurulmuş olduğu iddiası ile ilgili olan dilekçelerden:

A) 554 adedinin giriş beyannamesine rastlanmamış,

B) 1660 adedine ait giriş beyannamesi ve beyannamesi bulunmuş eklenmiş,

a) Bunlardan 181 adedindeki imzaların ekli giriş beyannamelerindeki imzalara benzediği,

b) 1479 adedindeki imzaların işe ekli giriş beyannamelerindeki imzalara benze mediği.

2 — Sahte istifa beyannamesi doldurulmuş olduğu iddiası ile ilgili olan dilekçelerde:

A) 12 adedinin istifa beyannamesine rastlanmamış,

B) 349 adedine ait istifa beyannamesi veya beyannameleri bulunmuş ve eklenmiş,

a) Bunlardan 44 adedindeki imzaların ekli istifa beyannamesine rastlanmamış,

TIRPAN

SAVULUN, DİSK GELİYOR !

Büyük Türk işçisi, kendisini ve milletini sömürcülere karşı DİSK'i kurup savaşlarında DİSK atmaya başlayınca paniğe kapılan sömürücülerden acap sesler çıkmaya başladı.

Bu sesler: DİSK'in çarpmasıyla koltuğu yıkılanların sesleri.

Bu sesler: kan emdikleri biberonlar ağzlarından alınanların sesleri.

Bu sesler: Kuyruğuna basılanların sesleri.

Bu sesler: Her devirde kalemini ve vicdanını çok ucuzdan satılığa çıkarıp müşteri bulamayan uşak rublu Kafli'lerin gafıdır.

F.

ADINI SİZ KOYUN

İSMAIL ÇÖL

— Toprak reformu, sosyal adalet, işsizlik sigortası, vergi adaleti ulusal ve ekonomsal bağımsızlık gerçekleştirecek! Tırnaklarımızla, dişlerimizle, bileğimizle, belyemizle kalbimizle savaşağız ve bu yurt sorunlarını halledeceğiz! Biz buraya nutuk atmaya gelmedik arkadaşlar! Eğer biz bu memleket meselelerinde gevşek davranırsak, oğlumuz, torunlarımız, yani bizden sonraki kuşaklar bize şerefsiz damgasını vururlar.

Dört saatlik uzunca ve yazısız bir konuşmadan sonra, salon alkıştan ve BRAVO! seslerinden çınlar.

Şimdi gelin kahramanımızı ayrı bir yerde, ayrı kişilerle konuşuralım.

— Dostum, POTİN — BAĞI grevi fazla uzadı. Biliyorsunuz, potin bağlarını orduya veriyoruz. Ordu da subay ve askerlere dağıtıp ulusal bir zorunluğu yerine getiriyor. Biliyorsunuz ki, potin bağısız potin ayakta durmaz. Ayakta durmayan potinle talim yapılamayınca da harp sanatı öğrenilemez!

Harp sanatını bilmeyen ordu zafere ulaşabilir mi? Eh zafere ulaşamayınca da, maazallah düşman kapılarımıza dayanır ki bu da milli bir felâket olur! İşçileriniz, grevin buraya varacağını biliyorlar mı?

— Asla bilmiyorlardı. Aslında biz de bilmiyorduk. Hemen grevi erteleme gerekçelerini hazırlayıp radyoya, basına ve ilgililere verelim. Binlerce defa özür dilerim, pek tabii ki, önce vatan!...

— Bravo dostum, sizin vatanseverliğinizden zaten emindik. Yalnız anlayamadığım bir şey var. Bu kadar yararlıklar ve fedakarlıklar gösterdiğiniz halde, niçin bu derece az maaş alıyorsunuz.

— Biz idealistiz efendim, zaten bizimki maaş değil, küçük bir harcaktır...

BAŞKA BİR TİP
— Beyefendi açık nedir biliyor musunuz, açık?

— Doğrusunu isterseniz, hiç aç kalmadım, bilmem.

— Evet bendeniz, bindokuz yitmiş bilmem kaç yılında Erzurumda bulunuyordum. Bin metre yerin dibinde, ne aradığımızı ben bilmiyordum, tam yedi arkadaşlık. Su yok, hava yok, yiyecek yok. Yeryüzüne, emir verilmeden çıkamıyorduk. Birden aklıma bir fikir geldi ve arkadaşlara açtım.

— Ne gibi bir fikir?

— Direnme, yani çalışmaya, hep birlikte işi bırakacağız.

Arkadaşlar hemen kabul ettiler ve ben başlarına geçip işi bıraktırdım ve yeryüzüne hareket ettik. Yukarı çıktığımızda bizi, Mevlüt usta karşıladı.

— Neden geldiniz? Madenler bulundu mu?

(Sonu S. 4 de)

DEMİR ÖKÇE

Jack London'un yazdığı bu kitap, Emin Türk Elinin tarafından dilimize çevrilmiş ve Gün yayınları arasında çıkmıştır. Kitap 284 sayfa olup 10 liradır. İsteme yeri: P.K. 1119 İstanbul

YARARLI YAYINLAR

YILDIZ OSMANOĞLU

Dünyanın neresinde bulunursa bulunsun, hangi ulustan olursa olsun bizim ve bizden sonraki kuşakların insanları plütokraziye karşı savaşmak zorundadır. Çünkü dünya kurulalıdanberi bir sömürücü azınlık olan burjuva sınıfı, bütün insanların sırtından geçmekte, çeşitli dalaverelerle kendi çıkarları uğrunda yeryüzünü yaşanmaz hale getirmektedirler. Bütün insanlığa huzursuzluk getiren bu uğursuz insanlara karşı, her dürist insanın savaşa katılması, insanın özünde bulunan ve daima biriken bir borçtur.

Ünlü Fransız yazarı Anatol France, Jack London'un «Demir Ökçe» adlı kitabı için şunları yazmaktadır. «Demir Ökçe, Jack London'un plütokraziye verdiği addır. Bu adı taşıyan roman, 1907 de çıkmıştı. Yazar burada birgün halk yığınlarıyla plütokrazi arasında patlayacak kavgayı canlandırmaktadır. Jack London'da kalabalıklara gizli kalan şeyleri sezme, üstün bilgisıyla geleceği görüp tasvip etme yeteneği vardır».

Yazısının bir yerinde Anatol France, gelecek çağın kuşaklarına şöyle seslenmektedir: «Ey gelecek çağın kuşakları, sınav gününün gençleri sizler amansız savaşlar vereceksiniz. Geri tepmeler

sizi kuşkuya düşürse bile kendinizi yine toparlayıp, bu romanın kahramanı soylu Everhard ile birlikte şöyle diyeceksiniz:

— Bu kez yenilikdik, ama temelli değil. Dâvamızı yarın, bilgi ve disipline daha da güçlenmiş olarak yine ortaya getireceğiz.»

Jack London'un (Demir Ökçe) adlı romanını özetlemek adeta imkânsızdır; çünkü gerçeklerle, gerçek olmayanlar; sömürücülerle sömürülen insanlar karşı karşıya bir savaş halindedir. Bu savaş yıllar yılı sürüp gelmektedir. Kitaptan aktardığımız şu parçayı dikkatlice okursanız, sömürücü azınlık sınıfının kirli yüzünü, gerçekçi insanların ak-pak ahındaki terti görür gibi olacaksınız:

Jackson'un kolunu düşünürken sarsılıyordum. Bir olay karşısındaydım. Hayatı ilk defa olduğu gibi görüyordum. Üniversitede okuduğum seneler bilgim ve kültürüm hakikatle ilişkisi olmayan şeylerdi. Kâğıt üstünde çok güzel görünen, hayata ve topluma ait bir sürü bilgi edinmişim. Fakat şimdi hayatın ta kendisini görüyordum. Jackson'un kolu bir gerçektir. Ernst'in «gerçek, sayın baylar, itiraz edilemeyecek gerçek» diye gürleyen sesi kulağımda idi.

Toplumumuzun kan üzerine kurulmuş olması bana dehşetli ve imkânsız gibi geliyordu. Fakat ya Jackson?.. Bu adamı düşünmekten kendimi alamıyorum. Bütün düşüncelerim kutba doğru koşan bir pusula ibresi gibi hep buna yöneliyordu. Bu zavallıya karşı pek namussuzca davranılmıştı. Aksiyonerler biraz fazla kâr alabilsinler diye bunun kanının parası verilmemişti. Ben bu kârları alan ve böylece Jackson'un kanından menfaat sağlayan bir çok insanlar tanyordum. Bir insana bu kadar vahşice davranılırsa ve toplum buna aldırmadan yoluna devam ederse, daha birçoklarına aynı barbarlığın yapılması kolaylaşmış olmaz mı? Ernst'in bana bahsetmiş olduğu, Şikago'da 90 cent ücretle çalışan kadınlar, Güney hükümetlerindeki dokuma fabrikalarında çalıştırılan çocuklar aklıma geldi. Bunların sararmış, zayıf ellerinden kan süzülerek bana mantoluk kumaş dokuduklarını gözümün önüne getirdim. Sonra tekrar Sierra fabrikalarını ve oradan gelen kârları düşündüm. Mantomda Jackson'un kanını apaçık gördüm. Jackson'u unutamıyordum. Bütün düşüncelerim dönüp dolayıp ona gidiyorlardı.

Çünkü kula kul olmamak ve insan onurunun kurtarılması için ezilen sınıflar kurtuluş bilincini kazanmalıdır. Sömürücü, komprador, emperyalist hödükler ve onların uşakları bu kitabı okumazlarsa okumasınlar. bize ne?..

AĞAÇ ve SEN

Bir ağaç altındasın her dalı binbir çiçek.
Gün gelip bu çiçekler sana yemiş verecek.
En yüksek dallarında, bunların olgunları
Gözünü onlara dik, alçaklardan eli çek.
İstiyorsan erişmek yüksekteki dallara
Vücutca kuvvetli ol, zekâca büyüterek
Yavrum, bunun çaresi okuyup öğrenmektir.
Yoksa hep boşa gider çektiğin emek,
Bilgi en büyük kuvvet, yaşayıp yaşatmakta
Fakat faydasız kalır temiz olmasa yürek
Sevmeyle başla yavrum ananın kucağında.
Vatana sevgin, bağı her şeyden üstün gerek.
Kafanda bilgi dolu, yürekte sevgilerin,
Yürü engel tanıma yolundan döndürecek.
Gözün yukarıda olsun, gönlün yüceliklerde
Başın dimdik, yüzün ak, alnın açık, gözün pek,
Yere düşen kirlenen hiç bir şeye eğilme
Şahin ol, yılan olma, sürünmektir eğilmek.
Her ülkeye emekle, çalışmakla erilir,
Bahtiyarlık istersen ömür sür direnerek
Yücel yavrum, Türklüğün her ümidi sendedir:
Vatan demek sen demek, sen demek vatan demek.

HASAN ALİ YÜCEL



Desen : Hakkı Torunoğlu

«Tövbekâr Komünist»

(Başarafa Sayfa 1 de)

LOVESTONE ve İRWING BROWN ile işbirliği yaparak onların sömürü hareketlerine âlet olmuştur) ithamına karşı Seyfi Demirsoy:

— «Her ikisi de benim dostumdur ve bunlar tövbekâr komünistlerdir» diyerek onlardan temin ettiği kişisel çıkarını korumağa devam edeceğini göstermiştir. Bu sözlerinden anlaşılıyor ki sayın Demirsoy'a dost olabilmek için evvelâ komünist, sonra tövbekâr, daha sonra da yabancı uyruklu olmak gerek. Eksik olsun öyle dostluk!.

Türk işçisine komünistin ne müdavimi gerek, ne de tövbekâr! Zonguldak'ta işçiler 60 kuruş için kurşunlanırken Türk-İş oradaki kırk bin işçiye komünist demiş onların kurşunlanmasına razı olmuştur. Şimdi onlara sahip çıkmaya kalkışıyorlar. Seyfi Demirsoy'un dostluk anlayışına göre Zonguldak işçisi acaba tövbekâr komünistlerden mi? Hayır Türk işçisi komünistin her çeşidinden nefret eder ve onu lânetler. Onun içinde Türk-İş

Türk işçisinden kendisine dost bulamayacaktır. Çabaları boşuna. Şayet dayandıkları koltuk deynekleri ilerde tesirsiz hale gelince kendilerine tövbekâr işçi

düşmanı dedirtip affolmak için bu sözü ortaya attılsa onda da yanlırlar. Çünkü Türk işçisi onların bu ihanetlerini hiçbir zaman unutmayacaktır.

Çelik'İş Sendikası aleyhine dava

(Başarafa S. 1 de)

yannamelerindeki imzalara benzediği,

b) 305 adedindeki imzaların ise ekli istifa beyannamelerindeki imzalara benzediği,

3 — Üye olmaksızın aйдat kesilmiş olduğu iddiası ile ilgili dilekçelerde:

A) 36 adedinin giriş beyannamesine rastlanmamış,

B) 28 adedine ait giriş beyannamesi veya beyannameleri bulunmuş ve eklenmiş a) Bunlardan 9 adedindeki imzaların giriş beyannamelerindeki imzalara benzediği

b) 19 adedindeki imzaların ise giriş beyannamelerindeki imzalara benzediği arz olunur. 20.6.1966.

Bilirkişi, Lütfi Turgut, imza Bilirkişi, Zeki Civelek, imza

Bilirkişi, Mustafa Durmaz, imza.

İş bu suret, Karabük Maden—İş sendikasının 20.2.1967 tarih 1967/35 sayılı yazıları ile istenmiş ve C. Savcısı tarafından 20.2.1967 tarihinde kaleme havale edilmesi üzerine çıkarılmış olup aslının aynı olduğu tasdik olunur. 22.2.1967

C. Savcılığı zabıt Kâtibi İrfan YILMAZ (İmza Mühür)

Yukarıda raporla zikredilen büyük yolsuzluk ve imza sahtekârlığından dolayı Maden—İş sendikası Çelik—İş aleyhine 67/184 sayılı numarası ile 480 bin liralık bir tazminat davası açmış olup bu davanın ilk mahkemesi 9. Mayıs 1967 Salı günü Karabük'te görülecektir.

BERBER USTA

Bir berbere geldim tıraş olmağa,
Gönülsüz gönülsüz geliyor usta.
Canı cavnıyarak tıraş eder mi:
Parasız olduğumu biliyor usta.
Senin başın kıllıymış zor deyi,
Parasız berberlik bize ar deyi,
Bileği yok, bıçaklarım kör deyi,
Yalandan kayışa çalıyor usta.
Fakirliğin kıymetini bilmezse,
Tıraş ettiğinde para almazsa,
Tıraş ederkene gönlü olmazsa,
Kılı birer birer yoluyor usta.
Akrabası ahbapları gelirse,
Bıçakları düzeneni bulursa,
Yahut parasını peşin alırsa,
Hemen incitmeden yülüyor usta.
Hele bakın şu berberin işine,
Yara açtı Feryadî'nin başına.
Ben söylerim onun gider hoşuna,
İşte arsız arsız gülüyor usta.

FERYADİ ÇİĞİRAN

HARFLER VE İNSANLAR

İbrahim YILDIZ

Bir öğretmen tanırım: Ülkücü mü ülkücü, bilinçli mi bilinçli, gerçekçi mi gerçekçi... Hem o denli gerçekçi ki bu öğretmen; durur gerçekleri söyler, yürür gerçekleri söyler.

- Makal mı?
- Değil,
- Fakir mi?
- Değil,
- Başaran mı?
- Değil,
- Apaydın mı?
- Değil,
-
-

Bu öğretmen kocaman bir (I)... Ülkemizdeki tüm öğretmenlerde (I) dir, onun kanısınca, Ben bir (I) yım, (İ bile olamadım diyen öğretmen, bakın ne diyor:

— Türk alfabesinde bir (I) vardır. Bana kalırsa: (I) güzeldir, dimdiktir, özgürdür, cesurdur, ülkücüdür, yurtseverdir; bütün kutlu ve mutlu yetenekler onun kendi özünde vardır. Öteki harfler ve rakamlar, onun bozulmuş şeklidir.

Uzunca bir sessizlikten sonra alev alev yanan kızılmak gibi taşan bu öğretmen örneğin değip, daha içten bir sesle söze başlıyor:

— Örneğin, ben (B) yi kartahta üzerine yazarken kızarım, canım sıkılır; bunun için de (B) yi bir türlü doğru yazamam! (B) yi yazarken usuma kötü insanlar gelir: Sömürücüler, emperyalistler, kompradorlar..

Sonra arkadaşlar arasında beni arar, senin «S.O.S. adlı şiirin var ya» diye söze başlar:

— Senin «S.O.S.» adlı şiirin var ya, işte o şiiri okumadan edemem; çünkü onda kurtuluş için bir çağrı vardır. Sen ne dersin de ben, o kocaman ağacı tükemize, kurtları da sömürücülere benzetirim, yani (B) ye.

Şiiri öyle güzel okur ki bu öğretmen, yüreğinin parça parça olur:

«Bir ağaç var kocaman — Kurtlar kemiriyor özünü — Sallanıp duruyor durmadan — Kimse görmüyor gök yüzünü — Doymuyor ağacı kemiren kurtlar — Bir ses var duyan kim — Bir ses var...» Şiiri okuması ile ellerini şakaklarına dayayıp derin derin düşünmesi bir olur. Bu sırada herkes düşünür, sessizliği kimse bozamaz. Yine onun, ben bir (I) yım, bir (İ) bile olamadım diyen öğretmenin gür sesi duyulur:

— Göbeyi iri, cepleri doludur onun, yani (B) nin, O

tipki kapkaççı, fırsat düşkünlü, karaborsacı; her zam öncesinde gözaçıklık yapan bir çırpıda milyonları vuran demir tüccarı gibi hızlı zengin olanlara benzer..

Sonra başöğretmeni büyük Atatürk'ün ordularına hedef gösteren cesur sesine benzeyen bir sesle ve bütün gözüyle haykırır:

— Kusurlu olan kim?.. Bu soruyu kimse yanıtlamaz; çünkü o sesini kesmemiştir. Kendi sorusunu, kendi dişi yanıtla:

— Kusurlu olan (I) dir. O, (B) yi korumasa, ona sahip çıkmasa yani (B) nin önünden çekilirse; kocaman bir işkembe kalır ortada. Pis pis kokar, bütün dalavere ve hiyanetleri çıkar ortaya: Fakir, fukara hakkı, yetim hakkı.. işte bunları düşünürüm de (B) yi kartahta üstüne bir türlü yazamam; elim titrer, gözlerimin içine kıvılcım düşmüş gibi yanar. Kompradorları, kapkaççıları, sömürücüleri düşünürüm. Düşünürüm düşünürüm de bir öğrenirim, bir öğrenirim ki..

— Kimseler konuşmuyor. Yere tükürüyor orada bulunanlar, yani sömürücünün iğrenç yüzüne tükürüyor. Birden bire ben (I) yım, (İ) bile olamadım diyen öğretmen bir şiir okumaya başlar:

VATAN BORCU

Sen asker olmasan Haso Gâvurlar ahırlar ağasının tarlasını

Çalışamazsın o zaman boğaz tokluğuna.

Bozultur bu düzen vergi vermesen

Yaşama hakkı tanıyacaksın yaşamasan da

Artın, Dikran, Yorgo ve Mişonlara...

Saldırın göğüs gerin düşman siperlerine

Mülkünüz olmasa da Vatan sizindir

Zeybeyim, Dadaşım, Pizum uşaklar!.

Orada bulunanlar şiiri dinlerken dikkat kesildiler. Öğretmenin gözleri çipil çipil oldu, dudakları biraz eğik bir biçimde acı acı güldü. Ve:

Bu şiir Ömer Taşdemir'in yazdığı şiirlerin, en güzellerinden biridir. Okumadan edemem bu şiiri; çünkü bu şiiri okuyunca bir gerçek hayata yaşıyorum; insan bilerek yaşamalı öyle değil mi? Son-

ra uyuyan insanları düşünürüm, yani bizi, yani burjuvaların, proleter dedikleri çalışan insanları. Bunlar: Alfabenin (O) harfine ya da rakkamların (0) sıfırına benzerler. Eğilmişler, bükülmüşler ilkin (C) olmuşlardır; sonra da ezildikçe ezilmişler, çığnane çığnane yus yuvarlak bir hale gelmişlerdir. Bunların içleri bomboştur: bir tarafından üfleseniz toz çıkar, bir tarafından üfleseniz duman. işte bizlerin sonu bu, çalışan insanları.. (I) lar ezilmekten, sömürülmekten kurtulamazsa en sonunda yusuvarlak bir (0) olurlar. Bu açlık ve sefalet demektir, kula kul olmak; yirminci yüzyılın burasında, köle olmak demektir.

Öğretmenim sesinin tonu birden bire yükseldi:

— Benim başöğretmenim büyük Atatürk'tür: Ülküçülüğü, uygarlığa giden yolları, özgürlüğü, yurtseverliği, emperyalizme, kapitalizme karşı gelmeyi ondan öğrendim. Ben bir (I) yım (İ) bile olamadım. Elbette yurdumu sömüren Amerika emperyalistlerine ve onların yerli ortaklarına karşı geleceğim. Benim görevim halkı eğitmek, uyarmak, insan gibi yaşamının mümkün olduğunu onlara anlatmaktır.

Kısa süren bir sessizlikten sonra, öğretmen elindeki kitabı açtı ve dedi ki:

— Bu Jack London'un kitabıdır. Adı: Demir Ökçe.. Demir Ökçe ezilmiş olan insanların sırtına inen darbelerdir. Bu darbelerin altında ezilmemek için bu kitabı bütün insanlar okumalı, ken dilerine kazandırmalıdır. Çünkü bu kitap sömürücülerle çalışan insanların savaşını anlatmaktadır. Bakın Jackson'un kolu yok.. Şimdi o sokaklarda sürünüyor. Bu yüzden sömürücülerin, kompradorların, emperyalistlerin elbiselerinde kan kokuyor. Hayır, hayır en çok sevdikleri eşyalarından yere kan damlıyor. Onlarda bu kanı göreceksin göz yoktur! Kafaları bos, mideleri dolu olan insanların bunu görmesine imkân mı var?

Ben (I) yım, bir (İ) bile olamadım diyen öğretmenin sesi artık duyulmuyor; çünkü birbirimizden ayrıldık; ama birgün haksızlığa uğrayan insanlar bir noktada birleşeceklerdir. Bugün buna bütün aydın kişiler, çalışan insanlar ve bütün işçiler inanmaktadır. Yani Türk aydınları, gerçek yurtseverler, gerçek ATATÜRKçüler..

DİSK'LI İŞÇİLERE NE MUTLU

M. NURİ AYVALI

12 Şubat 1967 tarihinde, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu «DİSK» gümbür gümbür, resmen kuruldu. Faşizmin ayak seslerinin duyulduğu şu günlerde, bu güç işi başaran işçi liderlerine ve DİSK çatısı altında toplanan işçilere ne mutlu!..

Yıllar yılı el işlerinde ömrünü tüketen, çocuğunu çocuğunu okutamayan, hastasını tedavi ettirme olanasını bulamayan Türk işçisi azıcık düşünmelidir. Bu niçin böyle olmaktadır? Eline küçük bir kutu alıp esans satmaya başlayan birisi bir kaç yıl sonra bir dükkân açıyor. Ayakkabı onarımcılığından işe başlayan birisi bir kaç yıl sonra bir kundura mağazasına sahip oluyor. Bir kalfa, iki çırakla terziliğe başlayan birisi, iki yıl sonra tüccar terzi oluyor. Beş işçinin çalışabileceği kadar ufak çapta bir imalâthane açan bir kimse kısa bir zamanda fabrikatör oluyor. Üç beş bin lira sermaye ile dükkân açan bir kimse göz açıp kapayıncaya kadar bakıyorsunuz bir toptancı mağazası açıyor... Ama benim ülkemizin yıllar yılı el işlerinde gücünü, emeğini harcayan; alınteri ni döken işçisi hep yoksul, hep çaresiz, hep aç. Bu işte bir bit yeniği var. Bunu artık Türk işçisi bilmelidir.

İşte Türk işçisine bu bilinci vermek için kurulmuştu DİSK. Neden hep yoksul kaldığını anlamak isteyen ve bunu bir sonuca götürmek isteyen uyanık Türk işçilerinin yeni kurulan örgütün çatısı altında toplanması gerekir. Ashında ozanın dediği gibi «medet ticaretin sırrında» kalmamıştır. Medet derdin teşhisinde ve tedavinin tutarlı bir şekilde yapılmasındadır. Türk işçisi şunu iyi bilmelidir ki kendisine kendisinden başka hiç kimsenin faydası yoktur ve olmayacaktır da.

İşçilerimizin akın akın Almanyalara gitmektedir. Gitmektedir ama iki üç yıl çalışıp yurda döndükleri zaman da 30—40 bin lira getirmektedirler beraberlerinde. Yani Üç yıl çalışıyorlar orda ve yedikleri, içtikleri

hariç zengin olup geliyorlar Peki buradaki değil üç yıl, otuz yıl çalışan işçinin durumu nedir? Bir kıyıya 500 lira koyabilmiş midir? Neden Gâvuristanda üç yıl çalışanın otuz bin lirası olur da, Türkiyede çalışanın beş kuruşu bulunmaz? Bu sorunun lâmsız, simsiz tek yanıtı vardır: Türkiyede işçilerin alın teri çalıştıranlar tarafından sömürülmektedir de ondan.

Yeni kurulan Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu «DİSK» işte bu sömürü düzenine karşı çıkan işçilerin kuruluşudur. DİSK istemektedir ki, Türkiyede çalışan işçilerin de evi olsun, çocuğu çocuğu okuyabilsin, Üniversiteler bitirebilsin, Hastaları beş muayene ve tedavi edilsin, Türkiyede çalışan işçinin de bir kıyıya koyduğu beş-on kuruş karagün akçası bulunsun. Ama bütün bunların olabilmesi için bu sömürü düzenine bir son demek gerekir. Bunu kim yapacak? Tabii ki bu son deme işini de gene sömürülenler yapacaktır. Kimdir bu sömürülen? Büyük temel harflerle yazıyorum: SENSİN TÜRK İŞÇİSİ.

Yıllar yılı Türk işçisini temsil etmekte olan TÜRK —İŞ aslında gerçekten Türk işçisinin çıkarlarını koruyamamıştır. Belki bir takım toplu sözleşmelerle ücretlerde artırımlar yapmıştır ama işçiye verilen bu zamlar gene onlardan çıkarılmıştır. Bunu böylece bilmek gerek. Bir yere kadar ücret artışı bile iyidir ama bir yerden sonra onun da anlamı kalmıyor. Düşünülün Şeker Fabrikasında çalışan işçiye zam yapılıyor, ama şekere de, gaza da, beze de yapılıyor aynı zam. Bu durumda hesap ediniz, aldığınız mı fazla verdiğiniz mi?

Bunlar hep birer oyun dur. Bir eliyle verir, öteki eliyle alır yabanın uşağı. Bu üç kâğıtlık karşısında uyanık olmak, «zengine, zengine» diye dönen çarkı biraz da «yoksula, yoksula» diye döndürmenin yollarını aramak gerek. Ama bunu zengin değil, yoksul yapar. Sen yaparsın Türk işçisi.

ADINI SİZ KOYUN

(Baştarafı Sayfa 1 de)

— Ne madeni? Biz boyuna kazdık, hiçbir şey bulamadık.

— Bunlar niye geldi?
— Ben getirdim!
— Bu bir isyandır!
— Hayır!
— Ya nedir?

— Hakkımızı arıyoruz, insan gibi çalışmak ve yiyip içmek istiyoruz. Üç gündür yer altındayız!

Mevlüt usta düşündü, sessiz kaldı. Sonra, Yük Mühendise gitti. Yük, Müh. Fevzi bey,

— Mevlüt usta, ben, kitapları — Lügatları karıştırdım, bu işçilerin davranışlarına GREV dendiğini öğrendim. Aman onları rahat ettir fakat, bundan hiç kimsenin haberi olmasın, sonra bütün ameleler, bundan örnek alırlar.

— İşte beyefendi yurdu-muzda ilk grevi ben yapmış oldum ve bugün çok şükür eserimle herkes övünüyor.

— Siz kaç yaşındasınız?
— Kırkbir.
— Ama ilk grev olalı?
— «.....»

DİĞER BİRİ

— Herkesin herşeyi öğrenmesi mümkün mü? üç beş kişi öğrenir, üç-beşyüz kişiyi yönetir. Doğruya-ığrıya, iyiye-güzele, faydalıya-zararlıya tatlıya-acıya onlar karar verirler.

Bilgi vücuda yayılan bir zehirdir. Sahibinin bünyesi zayıf olursa, onu hemen oracıkta hareketsiz bırakır. Bünye kuvvetliyse zehiri atar.

Bilgili kişi açtır, hiç doymaz. Halbuki İslâm dini ne der, bir lokma ekmek bir hırka.

— Pekiyi ama hoca efendi, Tanrının nimetleri sonsuzdur, deniyor bu kimin için söylenmiştir.

— Nimetleri hakedenler için!

— Nimetleri hak etmek için ne lâzımdır?

— Dua, dua-dua,

— Pekiyi «en büyük ibadet çalışmaktır!» sözü kimler için söylenmiştir?

— Çalışmasını bilenler için!

— Çalışmasını bilmek için öğrenmek lâzım değil mi?

— Haşaa! dedim ya, herkes çalışırsa, kim dua edecek? oturun, avuçlarınızı açın ve bildiğiniz duaları okuyun!...

BAŞKA BİR TİP

— Çok acıyorum şu Nail'e

— Niye gene ne yaptı?

— Tutmuş birader geçen gün çocuklara birer kitap dağıtmış illâ da zorla okut-turmak istiyor!

— Neymiş kitabın adı?

— Düşünme Sanatı!

— Düşünme Sanatı mı, ulan düşünme dediğin nedir ki sanatı olsun be? ulan ne bamçaklar var şu dünyada yahu,

— Sonra çocuklar ne yapmışlar, kitabı ellerine alır almaz düşünmeğe başlamışlar mı?

— Bilmem, belki de okuduktan sonra düşüncelektir. Pekiyi ama düşünüp te ne olacak yahu? ne demiş büyüklerimiz «düşün-düşün b.....r işin!

— Bana bak, gel onu Hilmi beye şikâyet edelim!

— Muavin Hilmi bey'e!

— Evet.

— Tamam.

— Efendim, Nail bey var ya, hani akreditif servisinde çalışıyor.

— Eee, ne olmuş Nail Bey'e?

— Servisteki arkadaşlara boyuna zararlı kitaplar dağıtıyor, hem de bedava.

— Bundan size ne bana ne oğlum isteyen, istediğini okur!

— Ama efendim kitabın ismini sormuyor sunuz?

— Neymiş?

— Düşünme Sanatı.

— Olsun bundan ne çıkar?

— Efendim, arkadaşlar, bunu paydosta okuyup işbaşında düşünmeye başlıyor. Sonra tüm işler Muharremle bana kalıyor.

— Hele durun bakalım. (Zile basar) oğlum, bana akreditiften Nail beyi çağır-ver.

— Başüstüne efendim.

— Nail bey duydum ki siz serviste...

— Anlıyorum efendim, zahmet buyurmayın, ancak ben kötü birşey yaptığımı sanmıyorum, arkadaşlar bana bir yılbaşı hediyesi aldılar, bende karşılığında onlara kitap alıp verdim.

— Ama kitabın adı?

— Düşünme Sanatı.

— Desene, okuyup, okuyup işbaşında boyuna düşünüyorlar.

— Daha iyi değilmi efendim?

— İyi olurmu yavrum?

— Efendim bizim hepimizin işi kafa işi değil mi?

— Evet.

— O halde bir kafa işi daima düşünerek çalışmayı gerektirmez mi?

— Evet doğru,

— Siz servisteki arkadaşların randımanlarından memnun değilmişiniz, geçen yıl, şeflikten-müdür yardımcılığına, arkadaşların rasyonel çalışmalarını sayesinde atanmadınız mı?

— Orası öyle!

— Muharremle, Davud'a dönerek,

— Sizde alın birer tane okuyun da adam olun! defolun karşımdan ahmak herifler!

— Nail,

— Sağolun efendim!

DİSK TÜRK-İŞ'İ HİZAYA GETİRİYOR

(Baştarafı S. 1 de)

rine yeni zorlamalar yapacağı da mutlak.

Çevresinin etkisinden kurtularak tam kişiliğini kazanabildiği an, iyi bir sendikacı olacağı ümidini uyandıran Türk-İş genel sekreteri ara sıra yaptığı kendine has çıkışlarından birisini de son zamlar konusunda yapmıştır. Ama, bu çıkışta aslında bir blöftür. Çünkü: gerçekten bir çıkış olsaydı geçim indiriminin ertelenmesine, son zamların uygulanmasına oy kullanan ve binlerce işçiyi perişan eden grevlerin ertelenmesine ses çıkarmayan, Türk-İş yönetim kurulundaki milletvekili ve diğer arkadaşları tarafından kulağı çekilirdi. Bakınız çıkışında neler söylüyor sayın genel sekreter.

«Bir çok alanda, gereken kontroller yapılmadığı (hatta servet beyannamesi bile kaldırılmak istenmektedir), vergi kaçakçılığına yeter cezai müeyyideler konmadığı için, yüksek kazançlara en hafif tabiri ile bir çeşit vergi indirimi tanınırken, öte yandan zaten gücünün çok üstünde vergi veren işçi ve ücretlilerin vergi indirimini erteleyip, arkasından dolaylı vergileri arttırmak, vergi adaletini gerçekleştirme yolu yerine, adaletsizliği artırma yolunun seçildiğini göstermektedir.» Diyen genel sekretere sorulmuş; gücünün çok üstünde vergi verdiğini söylediğin, işçi ve ücretlilerin vergi indirimini erteleyen, arkasından dolaylı vergileri artıran kanunlara oy vererek, vergi adaleti yerine vergi adaletsizliğine ortak olan, senin başkan vekilin ile yönetim kurulu üyen değil mi?

«Seçim nutuk ve beyannamelerinde işçiyi, insan hayatına yaraşan bir hayat seviyesi vadeden, tasarruf bonolarını kaldıracağını, asgari geçim indirimini uygulayacağını, asgari ücretleri yükseltmek suretiyle işçiyi daha rahat bir yaşama düzeyine ulaştıracağını söyleyen ve bu suretle iktidara gelen Adalet Partisi, son olarak uyguladığı «zam politikası» ile bütün sabit gelirli, özellikle günlük kazancı ile geçinmek zorunda olan işçileri müşkül duruma düşürmüştür.» derken, bunların içinde senin başkan vekilin yönetim kurulu üyen bulunduğunu, bunların da bahsettiğin zamlara oy verdiklerini unutuyormusunuz? Türkiye çapında asgari ücretleri tesbit ettirmek, konfederasyon olarak

sizinde göreviniz olduğunu bilmiyormusunuz? İşçi çıkarları için birlik kuramayan bir Türk-İş işçiyi faydalı olabilir mi?

«Ücretleriyle geçinmekte olanların hayat şartları, son zamlarla bir hayli ağırlaşmıştır. Yapılan zamlar, öni müzdeki günlerde ana gıda maddelerini etkileyeceğinden, sabit gelirli durumuna dahada ağırlaşacaktır. İşçilerimizin toplu sözleşmelerle aldıkları bir kaç kuruş ücret artışında, son zamlar almış götürmüştür. Bundan sonra yapılacak zamlar geçinme ıstırabını dayandırmaz hale sokacaktır.» diyorsunuz. Bunları temelden önlemenin yolu nedir? bundan hiç bahsetmiyorsunuz. Sizin sendikacılık anlayışınız toplu sözleşmelerle sadece zam almak mıdır?

«Bu davranış içinde hızlı kalkınma, mutlu yarınlar bir tarafa, bu günkü kuşak ve onların çocukları ekmeğe dahi sağlayamayacak duruma gelecektir.» sözünüze çıkarı bozulan yada gıcınan birisi çıkararak sefaletin felsefesini yapıyor derse; siz o zaman komünist mi olursunuz? bay genel sekreter. Biz de bu fikirsiz sözlere israr eder miyiz zannedi yorsun bay genel sekreter. Bu bir...

Türk - İş yayınladığı bildiri ile, parlamentoyu, işçi

davalarına ilgisiz kalmakla Anayasaya göre işçi haklarını koruması gerekirken «bu haklara karşı tecavüzlere girişmekle» suçladıktan sonra özet olarak «sağlık hizmetlerinin elverişsiz, beslenme durumumuz kötüdür, barınma imkânları yetersizdir» denmektedir. Bildiri «yatırımlar yetersizdir, plân hedeflerinin altında kalmak tadır. Özel sektör yatırımları plânda ön görülen sahalara yerine konut, özellikle lüks konut alanına ve lüks tüketim harcamalarına yönelmiştir. İç ve dış ticaret alanına ve lüks tüketim harcamalarına yönelmiştir. İç ve dış ticaret alanında fecilik, komisyonculuk ve çeşitli spekülasyonlarla çok büyük gayri meşru kazançlar elde edilmektedir.» denerek, parlamento tarihi göreve davet edilerek; toprak ve tarım reformu en kısa zamanda gerçekleştirilmelidir, dış ticaret yoluyla yapılan ve yüz milyonlarca lirayı bulan kaçakçılığı önleyici tedbirler alınmalıdır, madenlerimiz ve petrolümüz memleket menfaatine işletilmelidir, özel sektör yatırımları disiplin altına alınmalıdır ve vergi reform kanunları sosyal adalete uygun şekilde süratle çıkarılmalıdır. Gibi istekleri ise dikkatimizden kaçmamış olup aynı davaların savunucularına Türk-İş'in söylediklerini hatırlamak tan kendimizi alamadık. Bu da iki..

TOPLUM YAYINEVİ'nin İKİ YENİ KİTABI

★ ÇİN DEVRİMİ VE SONRASI

J. J. BRIEUX

Çin halkını ve Çin Kurtuluş Savaşını anlatan tek kitap. 6 lira.

★ KADIN VE SOSYALİZM

August Bebel'in bu eşsiz kitabının ikinci ve son cildi de çıkmıştır. Çeviren: Sabiha Zekeriya. Bu ciltte ayrıca: Türkiye'de Kadın Sorunu. adlı bir inceleme var. Yazan: Evinç Dinçer. 1. cilt: 5 lira, 2. cilt: 7,5 lira.

Bütün kitapçılarda arayınız.

TOPLUM YAYINEVİ
P. K. 176 — ANKARA

SENDİKA — Fikir ve Sanat Gazetesi

Sabibi : Türkiye Maden - İş Sendikası Karabük Bölge Merkez Şubesi adına : Nuri Kara

Basın ve Yayın Müdürü : Mithat Yaban

Yazı İşleri Müdürleri : Ömer Taşdemir - İbrahim Yıldız

Yönetim Yeri : Hürriyet Caddesi, No: 86, Maden - İş Sendikası, Karabük

Dizgi ve Baskı : Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. Ankara